

Forslag til budgetinitiativ i budget 2024-2027

INITIATIV: Støtte til patienter og pårørende
Fremsat af: Socialdemokratiet og SF - Socialistisk Folkeparti, social- og psykiatriudvalget
Formål og indhold: Mange patienter og pårørende kan føle sig alene og utrygge på hospitalet og kan have behov for støtte i en svær tid. Frivillige udgør ofte et vigtigt og påskønnet netværk for mennesker med psykisk sygdom og deres pårørende. Frivillige patientstøtter har været et succesfuldt samarbejde med Røde Kors i somatikken. Vi ønsker at afprøve samme model i psykiatrien for at sikre større fokus på, at patienter og pårørende oplever en omsorgsfuld og måske mere rolig velkomst i vores psykiatriske akutmodtagelser. Ligeledes vil der være mulighed for, at patient- og pårørendestøtterne kan tage vare på de pårørende, når patienterne er inde til vurdering og behandling. Røde kors har efter politisk forespørgsel lavet et oplæg og økonomisk overslag. Vi vil gerne have en vurdering af forslagens muligheder for at blive implementeret og økonomien i projektet, samt en tilkendegivelse fra Region Hovedstadens Psykiatri om de kunne have interesse og ressourcer til at medvirke i dette pilotprojekt. Det fremsendte projektforslag fra Røde kors, inkl. økonomi baseret på hhv. 1 eller 3 akutmodtagelsers medvirken, er vedlagt dette budgetforslag (bilag 1). Region Hovedstaden har endvidere haft stor succes med at ansætte recovery-mentorer – ca. 120 i dag – til at støtte patienter i psykiatrien. Mentorerne har en vigtig funktion i at støtte patienter og give dem nogen at spejle sig positivt i, og indgyde håb om at patienten, ligesom mentoren, kan komme sig til et meget bedre liv end mens lidelsen er værst. Dog har psykiatrien kun ganske få pårørendementorer, som kan støtte, lytte og vejlede i forhold til det, at være pårørende til en psykisk syg. I børne- og ungepsykiatrien kan der også være et behov for at ansætte forældrementorer. Derfor ønskes der midler afsat til ansættelse og uddannelse af flere pårørende- og forældrementorer, samt en indsats der skal sikre, at pårørende- og forældrementorer integreres godt i arbejdet på de psykiatriske centre med en tydelig definition opgaver, roller og samarbejde med det øvrige personale. Administrationens vurdering: <u>Frivillige på akutmodtagelserne</u> Røde Kors har i bilaget beskrevet budgettet alt afhængig af, om projektet gennemføres på én eller tre akutmodtagelser. Ved gennemførelse på en akutmodtagelse vil udgiften i 2024 være ca. 0,4 mio. kr. og 0,3 mio. kr. i 2025. Ved gennemførelse på tre akutmodtagelser vil udgiften i 2024 være ca. 0,6 mio. kr. og 0,4 mio. kr. i 2025. Det fremgår ikke af notatet fra Røde Kors, hvor mange timer de vil dække i de døgnåbne akutmodtagelser. Der gøres desuden opmærksom på, at forslaget ikke har været drøftet med nogle af de psykiatriske akutmodtagelser, hvorfor der må tages forbehold for deres vurdering af, hvor hensigtsmæssigt det er at have et formentlig stort antal frivillige i akutmodtagelserne.

Man kan ikke umiddelbart sammenligne somatiske og psykiatriske akutmodtagelser, da der i psykiatrien er et meget begrænset antal patienter i akutmodtagelserne i forhold til situationen i somatikken. Administrationen vurderer derfor, at behovet vil være tilsvarende mindre end i somatikken, hvorfor den foreslåede indsats ikke vurderes at stå i rimeligt forhold til den opnåede effekt.

Pårørende- og forældrementorer

Region Hovedstadens Psykiatri har siden efteråret 2022 afsat midler til ansættelse af en pårørendementor på hvert af de fem store almenpsykiatriske centre.

I den periode har der været et større personaleflow. Der er pt. pårørendementorer på tre af de fem centre. Tilbage meldingen fra både ledelse og pårørendementorer er, at beskrivelsen af funktionen, forventninger samt opgaven er mangelfuld. Det betyder, at opgaven opleves alt for uoverskuelig og stor for en enkelt person, der er alene i dagligdagen, uden kollegaer der udfører samme opgaver.

Administrationen vurderer, at der er behov for at gentænke ordningen. Herunder drøftelse af hvilke opgaver Region Hovedstadens Psykiatri har i forhold til pårørende samt hvem og hvordan disse udføres i praksis. Primært på grund af det seneste års erfaringer. Men også fordi der er nye tilbud til pårørende på vej i regi af Bedre Psykiatri, jf. ”aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed” fra september 2022, hvor der på landsplan blev prioriteret 5,2 mio. kr. om året til formålet, og finansloven for 2023, hvor det blev besluttet at beløbet skulle øges til 8,0 mio. kr. i 2023.

Hvis der skal ansættes pårørendementorer udover det budget, som allerede er afsat hertil, vil udgiften til en pårørende- eller forældrementor udgøre ca. 0,4 mio. kr. årligt pr. fuldtidsstilling.

Konsekvenser:

Økonomi (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Etableringsudgifter				
Pårørende- og forældrementor (løn)	0,4	0,4	0,4	0,4
Projekt vedr. Røde Kors (Løn, aktiviteter mv.)	0,4-0,6	0,3-0,4		
Udgifter i alt	0,8-1	0,7-0,8	0,4	0,4

Personale (antal)	2024	2025	2026	2027
Årsværk (Pårørende- og forældrementor)	1	1	1	1

Evt. uddybende beskrivelse:

Finansiering:

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Der afsættes midler til at styrke patientstøtte fra frivillige samt til ansættelse af pårørende- og forældrementorer.

Initiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Øget patientstøtte fra frivillige samt pårørende- og forældrementorer vil særligt bidrage til verdensmål 3 (sundhed og trivsel).

24. april 2023

Oplæg til nyt samarbejde mellem Røde Kors og Region Hovedstaden om frivillige patient- og pårørendestøtter på en eller flere psykiatriske akutmodtagelser

Indledning:

Røde Kors er i dag til stede med patientstøtter på flere af regionens hospitaler på de somatiske afdelinger. Ligeledes har vi erfaring med at støtte personer med psykisk sygdom eller sårbarhed igennem forskellige indsatser. Vi ser et potentiale i at kombinere disse to indsatsområder ved at særligt uddannede patient- og pårørendestøtter kan bidrage til at øge trygheden for personer i psykisk mistrivsel, når de henvender sig på de psykiatriske akutmodtagelser.

Nærværende notat er et forslag til et samarbejde om et pilotprojekt med henblik på at afprøve tilstedeværelsen af frivillige patient- og pårørendestøtter på en eller flere akutmodtagelser i Region Hovedstaden. Notatet beskriver indsatsen og de økonomiske perspektiver i et sådant samarbejde. Vi opstiller to forskellige scenarier; et lille scenario hvor vi er til stede på én enkelt akutmodtagelse, og et lidt større, hvor vi er til stede på tre akutmodtagelser. Der er udarbejdet budget på begge, som kan tilpasses alt afhængigt af det omfang og længde på pilotprojektet, som vi måtte blive enige om.

Beskrivelse af indsatsen:

Formålet: Formålet med de frivillige patient- og pårørendestøtters tilstedeværelse er at skabe ro og tryghed for de patienter og pårørende, som opsøger akutmodtagelsen, indtil de fagprofessionelle tager over. Når en person henvender sig på den psykiatriske akutmodtagelse, befinder vedkommende sig typisk et meget sårbart sted. Samtidig kan det være en meget svær situation for eventuelle pårørende at stå i. Medarbejderne på de psykiatriske akutmodtagelser gør naturligvis deres allerbedste for at tage godt imod patienterne og deres pårørende. Men psykiatriens medarbejdere har travlt, og det er derfor oplagt, at Røde Kors' frivillige kan supplere de professionelle og spille en vigtig rolle i forhold til at skabe ro og tryghed gennem medmenneskeligt nærvær og aktiv lytning i denne svære situation – noget af det, som Røde Kors' frivillige er allerbedst til. Et sekundært formål med indsatsen er således også at aflaste medarbejderne på akutmodtagelserne og give dem bedre vilkår for at udføre deres arbejde.

Målgruppe: Målgruppen er personer, som henvender sig i de psykiatriske akutmodtagelser, og de pårørende der i nogle tilfælde kommer ind sammen med dem. Nogle af disse borgere vil være for syge eller oprevne til, at de kan tage imod hjælp fra en frivillig patient- og pårørendestøtte. Disse patienter er ikke i målgruppen, og der skal indgås aftaler omkring, hvordan det sikres, at der altid kan tilkaldes personale til at tage hånd om personer, som de frivillige ikke kan hjælpe.

Patient- og pårørendestøtternes funktion: De frivillige yder medmenneskelig støtte og omsorg i venteværelset på akutmodtagelsen, hvor patienterne ofte kan sidde og vente i længere tid, samt til de pårørende, der ligeledes kan være meget påvirket af situationen. De frivilliges rolle kan være at sidde sammen med patienten og/eller deres pårørende, lytte til vedkommende og yde medmenneskeligt nærvær i den svære situation. De kan også opholde sig andre steder end i venteværelset, hvis akutmodtagelsen har andre lokaler, hvor det giver mening med tilstedeværelse. De frivillige er iklædt de karakteristiske røde veste, med Røde Kors' logo på ryggen, som er kendt fra fx førstehjælp og samaritter. Disse tydeliggør, at de repræsenterer Røde Kors, hvilket er en organisation, som vækker tillid hos de fleste. Der vil altid være to frivillige til stede ad gangen, så de kan støtte hinanden i eventuelt svære situationer. Hvornår de frivillige vil være på akutmodtagelsen, skal aftales med personalet. Det kan fx være i eftermiddags- og aften-timerne, hvor der kan være mest travlt på akutmodtagelsen, hvis den enkelte akutmodtagelse vurderer, at det er her patient- og pårørendestøtterne gør mest gavn.

De frivilliges kvalifikationer: De frivillige klædes på til at varetage opgaven. Røde Kors har mange års erfaring med at klæde frivillige på til at indgå i alvorstunge situationer. Vi har for eksempel frivillige som støtter personer i psykisk mistrivsel, frivillige som modtager flygtninge eller er i fængslerne, frivillige som våger over døende eller støtter pårørende til terminale patienter. Alle disse frivillige klædes på til at rumme og håndtere de svære situationer, som disse mennesker står i. De frivillige patient- og pårørendestøtter på psykiatrisk akutmodtagelse vil blive klædt grundigt på til at kunne stå i situationer, hvor de møder mennesker i en akut psykologisk krisesituation. De vil også blive klædt på til at vurdere, hvornår en person ikke er et sted, hvor vedkommende kan tage imod deres hjælp og støtte.

Rammer for samarbejdet:

Røde Kors tilbyder en organisatorisk infrastruktur for projektet, som udgøres af Røde Kors' Landskontor og op til 27 Røde Kors' lokalafdelinger i Region Hovedstadens geografiske område. Det skal i projektperioden afsøges, hvilket organisatorisk set-up, som bedst matcher Region Hovedstaden og de lokale Røde Kors-afdelinger.

Projektets organisering:

Der ansættes en deltidsprojektleder på Røde Kors' landskontor i projektperioden, som udvikler et organisatorisk set-up og supporterer aktiviteten helt tæt. Udgangspunktet er den samme model, som benyttes i Røde Kors' øvrige patientstøtteindsatser. Der findes en lokal frivillig aktivitetsleder, som har ansvar for at koordinere og lede de frivillige i aktiviteten. Aktivitetslederen og patient- og pårørendestøttekorpsen er organisatorisk forankret i én Røde Kors lokalafdeling, og der skabes synergi med de andre Røde Kors lokalafdelinger i området, som bl.a. bidrager med frivillige. Se mere om roller og ansvarsområder herunder.

Røde Kors' opgaver:

Deltidsprojektleder varetager følgende opgaver:

- Udvikler en projektorganisering, som er tilpasset Region Hovedstadens – særligt akutmodtagelsernes - geografi, herunder indgår samarbejdsaftaler mellem de psykiatriske akutmodtagelser og Røde Kors' lokalafdelinger.
- Opsøger relevante Røde Kors' lokalafdelinger i Region Hovedstaden – informerer om indsatsen og skaber synergi med eksisterende beslægtede Røde Kors' aktiviteter, fx indsatser målrettet psykisk sårbare og eksisterende patientstøtter på det somatiske område ift. rekruttering af eksisterende frivillige samt muligheden for "henvisninger" mellem aktiviteterne.
- Rekrutterer, kompetenceudvikler og supporterer koordinerende aktivitetsledere i projektet.
- Understøtter rekruttering, introduktion og kompetenceudvikling af et korps af patient- og pårørendestøtter til de psykiatriske akutmodtagelser - herunder udbyder introduktionskurser til alle nye frivillige.
- Udvikler informationsmateriale og PR-kampagner for indsatsen i samarbejde med Røde Kors' kommunikationsafdeling.

- Etablerer og vedligeholder samarbejdsrelationen med de psykiatriske akutmodtagelser på et overordnet plan, herunder indgår skriftlige samarbejdsaftaler og holder dem løbende informeret om indsatsen.
- Udvikler og monitorerer projektet: GDPR, samtykkeerklæringer, arbejdsgange, kvaliteten i tilbuddene.
- Arbejder i projektperioden på at skabe langsigtet bæredygtighed i indsatsen efter projektperiodens udløb.

Analysekonsulent varetager følgende opgaver:

- Da der er tale om et pilotprojekt, er det vigtigt, at vi lærer af de erfaringer der gøres, så vi løbende kan udvikle indsatsen og ved pilotprojektets afslutning forhåbentlig kan bruge denne viden til at udbrede indsatsen til andre akutmodtagelser.
- Gennemfører på udvalgte nedslagspunkter interviews med både frivillige og medarbejdere på akutmodtagelsen i forhold til at opnå viden om, hvorvidt projektet opnår de målsætninger, som vi har sat os for, og bidrage til, at indsatsen justeres, så den bliver bedst mulig.
- Ved projektperiodens afslutning sammenfattes læring og udbytte af indsatsen i et kort notat.

Røde Kors' frivillige aktivitetsledere varetager:

- Den daglige/løbende kontakt med de psykiatriske akutmodtagelser i forhold til samarbejdet med de frivillige.
- Screening af nye frivillige ved personlige, individuelle samtaler.
- Organiserer opstartskurser
- Afholder møder for de frivillige med erfaringsudveksling, som stimulerer motivation og fastholdelse.
- Løbende sparring med og support af frivillige.
- Løbende administrativ drift fx vagtplanlægning.

Dertil bidrager Røde Kors med (dækkes af de angivne fællesomkostninger):

- Røde Kors' kursuspakke til frivillige, som er udviklet særligt til indsatsen.
- Forsikring af projektets frivillige
- Supervision og krisepsykologisk støtte ved akut opståede behov.
- Kommunikationsafdelingens hjælp til rekruttering og kampagner.
- Understøtter opbakning til indsatsen i de lokale bestyrelser, formidler om indsatsen mv.

Økonomisk ramme for et samarbejde

Vedhæftede budget er et udkast, som skal præciseres og kvalificeres yderligere, såfremt regionen ønsker at indgå i et samarbejde om afprøvning af indsatsen i Region Hovedstaden. Røde Kors er indstillet på at gå ind i projektet med en medfinansiering.

Som nævnt indledningsvist er der lavet to scenarier. I det lille scenario starter vi patient- og pårørende-støtter op på én enkelt psykiatrisk akutmodtagelse for at prøve det af, før vi udbreder det yderligere. I det lidt større scenario starter vi op på tre akutmodtagelser for at få en bredere vifte af erfaringer at bygge på.

Der er lagt op til en projektperiode på to år, hvor indsatsen skal etableres og forankres. Hvordan indsatsen bedst kan understøttes efter den toårige projektperiode, vil indgå som led i projektperioden.

Se udkast til budget i Bilag 1.

Bilag 1

Budget – En akutmodtagelse

Budgetpost		2024	2025	I alt
PROJEKTLEDELSE OG FAGLIG UNDERSTØTTELSE				
Projektleder, Røde Kors	1	244.494	195.585	440.079
Evalueringskonsulent	2	22.491	22.491	44.982
UDGIFTER TIL AKTIVITETER				
Transport	3	1.000	1.000	2.000
PR og rekruttering		5.000	5.000	10.000
Kompetenceudvikling af frivillige	4	10.000	10.000	20.000
ANDRE UDGIFTER				
Fællesomkostninger (30% af lønudgifter)	5	80.096	58.676	132.024
NETTO				
Administrationsbidrag (7% af samlede udgifter)	6	25.416	20.493	45.436
I ALT		388.496	313.244	701.740

1: Projektleder: timesats 479,40 kr. Der er afsat 10 timer om ugen i år 1 og 8 timer om ugen i år 2.

2: Analysekonsulent til at evaluere erfaringerne. Timesats: 441 kr. Der er afsat 1 time om ugen i gennemsnit igennem hele projektperioden. Timerne vil blive brugt mere koncentreret i bestemte perioder

3: Transportudgifter til projektleder og frivillige ifm. møder og kurser.

4: Kompetenceudvikling af frivillige dækker over alle aktiviteter som skal klæde de frivillige på til at varetage opgaven

5: Fællesomkostninger er projektrelaterede omkostninger. Omkostningerne er en forudsætning for at kunne gennemføre aktiviteten og vil falde bort, hvis aktiviteten ikke længere eksisterer. Det drejer sig om udgifter til husleje, kontorhold, computere, it-systemer og it-support, HR, jura, controller, ledelsesunderstøttelse, tværgående funktioner som projektudvikling, kommunikation. Herunder også forsikringer. Fællesomkostninger beregnes som 30% af lønomkostningerne.

6: 7% af samlede omkostninger. Administrationsbidraget dækker over de overordnede administrative omkostninger, der kun i mindre omfang er projektrelateret. Disse omkostninger udgøres blandt andet af omkostninger til udarbejdelse af årsregnskab og årsrevision, udvalg og bestyrelser for hele organisationen og genrelle IT-systemer så som økonomisystem og dokumenthåndtering.

Budget – Tre akutmodtagelser

Budgetpost		2024	2025	I alt
PROJEKTFLEDELSE OG FAGLIG UNDERSTØTTELSE				
Projektleder, Røde Kors	1	366.741	244.494	611.235
Evalueringskonsulent	2	22.491	22.591	45082
UDGIFTER TIL AKTIVITETER				
Transport	3	3.000	3.000	6000
PR og rekruttering		8.000	8.000	16000
Kompetenceudvikling af frivillige	4	40.000	40.000	80.000
ANDRE UDGIFTER				
Fællesomkostninger (30% af lønudgifter)	5	116.770	73.348	183.371
NETTO				
Administrationsbidrag (7% af samlede udgifter)	6	38.990	27.400	65.918
I ALT		595.992	418.834	1.014.825

1: Projektleder: timesats 479,40 kr. Der er afsat 15 timer om ugen i år 1 og 10 timer om ugen i år 2.

2: Analysekonsulent til at evaluere erfaringerne. Timesats: 441 kr. Der er afsat 1 time om ugen i gennemsnit igennem hele projektperioden. Timerne vil blive brugt mere koncentreret i bestemte perioder

3: Transportudgifter til projektleder og frivillige ifm. møder og kurser.

4: Kompetenceudvikling af frivillige dækker over alle aktiviteter som skal klæde de frivillige på til at varetage opgaven

5: Fællesomkostninger er projektrelaterede omkostninger. De supporterer en aktivitet og ville ikke blive realiseret, hvis denne aktivitet ikke eksisterede. Det drejer sig om udgifter til husleje, kontorhold, computere, it-systemer og it-support, HR, jura, controller, ledelsesunderstøttelse, tværgående funktioner som projektudvikling, kommunikation. Herunder også forsikringer. Fællesomkostninger beregnes som 30% af lønomkostningerne.

6: 7% af samlede omkostninger. Administrationsbidraget dækker over de overordnede administrative omkostninger, der kun i mindre omfang er projektrelateret. Disse omkostninger udgøres blandt andet af omkostninger til udarbejdelse af årsregnskab og årsrevision, udvalg og bestyrelser for hele organisationen og genrelle IT-systemer så som økonomisystem og dokumenthåndtering.